

R.6 Litteratura e cultura en il focus

C Analisa e sintesa

- 1. Las scholaras ed ils scholars vesan che texts litterars èn vegnids concepids a moda cunschienta areguard lur cuntegn, furma e lingua per crear in effect estetic. Els san nizzegiar questa savida per crear agens texts.**

renviaments

R.6.C.1

Las scholaras ed ils scholars ...

1	a	» enconuschan e chapeschan maletgs ed illustraziuns a moda realistica.	
	b	» san sa metter en la situaziun da l'istorgia e la resentir sco reala. » san recitar vers, rimas ed entiras poesias a moda ritmica, enconuschan e san giudair tact e ritmus sco elements lirics.	
	c	» enconuschan e chapeschan differentas figuras, l'atmosfera da differentes lieus, differenta tensiun d'acziuns. » san s'occupar sulets u en cumpignia da texts litterars ch'èn adattads a lur vegliadetgna.	
	d	» san cun agid enconuscher e chapir differentas perspectivas da figuras prototipicas (p. ex. bun/nausch, tup/perdert) e san giuditgar las figuras tenor questas simplas categorias.	
2	e	» vesan independentamain simpels tratgs formals e linguistics da texts litterars (p. ex. rima, vers, strofa, schelta da plets) e san cun agid identifitgar lur effect ed al describer.	
	f	» san s'occupar da la valur da texts litterars, sch'els enconuschan il muster dal text (p. ex. cudesch, text auditiv, film, cd-rom). » vesan particularitads da texts ficziunals e realistics e als san analisar sin fundament da lur cuntegn (p. ex. tensiun, figuras, acziun e lieus), furma (p. ex. rima, schema, structura) e lingua (p. ex. schelta da plets specifica, variaziuns, repetiziuns).	NUS.9.4.c
	g	» vesan ed enconuschan differenzas tranter l'emprima muntada e la muntada metaforica da messadis, acziuns e figuras, san giuditgar las figuras e lur agir cun las categorias gist/malgist.	
3	h	» san s'occupar da texts che na tutgan betg tar lur lectura da mintgadi. » enconuschan differentes texts litterars (p. ex. text auditiv, film) e vesan en texts principis da creaziun clers u usitads areguard il cuntegn (p. ex. crear tensiun, fil cotschen da l'acziun, motivs, muntada simbolica). » vesan e chapeschan differentas intenziuns da ficziun e realitad era en istorgias pli complexas (p. ex. raquint, roman), san reflectar lur effect sin la lectura dals texts.	
	i	» san surpigliar perspectivas tipicas da figuras litteraras e san reflectar lur agen process da chapientscha. » san analisar la moda da discurren da las figuras per chapir pli detagliadamain figuras e lur motivs. » san identifitgar principis formals (p. ex. structura da texts narrativs curts e da poesias) e linguistics (p. ex. stazi da plets, sintaxa).	